

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Bitlis Barosu İnsan Hakları Komisyonu tarafından Ahlat T Tipi Ceza ve İnfaz Kurumu'nda yapılan görüşmeler sonucu çok sayıda hak ihlali tespit edilmiştir. Komisyonun Kasım 2023 raporunda ifade edildiğine göre mahpuslar;

- Görüşülen bir hükümlü odalarının 8 yataklı olduğunu ancak sonradan ranza eklemesi yapıldığını bu haliyle 16 yataklı bir odada 14 kişi kaldıklarını, ancak bazı odalarda tutuklu/hükümlülerin yerde yattığını da duyduklarını,
- İdare ve Gözlem kurullarının hükümlülerin koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik haklarından yararlanıp yararlanamayacaklarına yönelik iyi halli olup olmadıkları kararı verirken soyut ve subjektif yorumlarda bulundukları, politik temelli yargılamalar neticesinde kesinleşen hapis cezası bulunan hükümlüler açısından pişman olduklarına dair beyan istenildiği, bu sebeple birçok hükümlünün, denetimli serbestlik ve koşullu salıverilme haklarından mahrum bırakıldığını, şimdi bilinen ondan fazla hükümlünün ikinci ve üçüncü defa kurul tarafından üç ay veya altı tahliye sürelerinin uzatıldığı,
- Hükümlülerin iyi hal puanı 70-80 olmasına rağmen samimi tasdiknamesinin yeterli olmadığı gerekçesiyle bırakılmadıklarını,
- Tutuklu/hükümlülerin, odada bulundurabilecekleri kitap sayısının 7 olarak sınırlandırıldığını,
- Ahlat'ta yeterli sağlık personeli bulunmadığından ötürü tedavilerinin Tatvan veya Van'da yapıldığı, sevk istediklerinde bazen üç ay dört ay ay sonra ancak doktora çıkabildiklerini,
- Koğuşların yatak kısmı hariç odanın mutfak kısmını görür şekilde gün boyu açık olacak şekilde kameralar yerleştirildiği, özel hayatın gizliliğinin edildiğini,
- Yemeklerin besin kalitesinin düşük olduğu, yemek çeşitleri ve porsiyonlarının az olmasıyla birlikte yemeklerin yapılışında kullanılan ürünlerin hijyenik olmadığını,
- Her geçen gün yemeklerin daha da kötüleştiği ve özellikle hasta tutuklu/hükümlülerin yetersiz ve sağlıksız beslendikleri belirtilmiştir. Ancak bazı günler yemeklerin çok iyi olduğunu o gün içinde de genelde denetim olan günlerde olduğunu duyduklarını,
- Sadece belli gazetelere izin verildiği, Sözcü ve Birgün gibi gazetelerini alabildiklerini,
- Başka cezaevine sevk için taleplere cevap verilmediğini,
- Televizyonda izlenebilecek 23 kanalın olduğunu, Gazetelerden de hürriyet ve sabah gazetelerinin alındığını, Radyo freakansı kısa dalga verildiği için ancak 1-2 kanalın çektiğini,

- Temizlik malzemelerini ücretli olarak aldıklarını, çamaşırlarını da ücretleri olarak yıkatabildiklerini, file başına 20 TL ödediklerini ancak tüm kıyafetlerin birlikte yıkanmasından ötürü hijyen konusunda endişe duyduklarını,
- Adli tutuklu/hükümlülerin haftalık 60 dk telefon ile görüşme hakkına sahip olduğunu, diğer tutuklu/hükümlülerin haftalık 10 dk telefon ile görüşme hakkına sahip olduklarını,
- Tutuklu/hükümlülerin hobi, etkinlik, atölye haklarının verilmediğini, kurum içinde atölyelerin olduğunu ancak bu atölyelerden sadece adli tutuklu/hükümlülerin yararlanabildiğini, diğer tutuklu/hükümlülerin bu etkinliklere çıkmalarına izin verilmediğini,
- Ayda bir kere kapalı ve bir kere açık olmak üzere birer saat spora çıkabildiklerini, ancak yönetmeliğe göre bu sürelerin ayda 40 saat olması gerektiğinden bu anlamda talepte bulunmalarına karşın yine bu taleplerinin de kabul edilmediğini,
- İdare ile görüşmek için, sorunlarını taleplerini aktarmak için verdikleri hiçbir dilekçeye cevap verilmediğini, savcı ile hiçbir zaman görüşemediklerini, görüşülen bir hükümlü üç haftadır psikoloğa çıkmak için dilekçe yazdığını ancak henüz cevap verilmediğini, bu durumların tutuklu/hükümlülerde dilekçelerinin hiçbir zaman işleme alınmadığı kanaatini oluşturduğunu,
- Tutuklu/hükümlüler avukat görüş odasına getirilirken personeller tarafından duvar dibinden yürütmeye zorlandıklarını, Sayım yapılırken zaman zaman tutuklu/hükümlülere kötü muamelede bulunulduğunu,
- Yabancı tutuklu/hükümlülerin aileleriyle görüşmede sıkıntı yaşadıklarını,
- Oda değişimi taleplerinin ancak oda arkadaşlarıyla kavga ederlerse mümkün olacağını söyleyerek suç işlemeye teşvik edildiklerini, aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, mahpusların barınma koşulları, beslenme ve sağlık hizmetleri gibi temel yaşam haklarına ilişkin tespit edilen ihlallerden haberdar mıdır? Bu ihlaller hakkında ne tür düzeltme ve iyileştirme önlemleri alınacaktır?
2. Ahlat T Tipi Cezaevi'nde İdare Gözlem Kurulu tarafından subjektif ve soyut gerekçelerle koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik haklarının ihlal edilmesi konusunda önlem almayı düşünüyor musunuz? Yapılan değerlendirmelerin daha şeffaf ve adil şekilde yapılabilmesi için alınan önlemler nelerdir?
3. Bakanlığınızca, Ahlat T Tipi Ceza ve İnfaz Kurumu'nda sağlık hizmetlerinin yetersizliği sebebiyle yaşanan sorunları gidermek amacı ile önlem alınacak mıdır?
4. Cezaevlerindeki iletişim hakları ve sayım sırasında yaşanan olumsuz durumlarla ilgili olarak iyileştirici bir faaliyet yapılması planlanmakta mıdır?
5. Cezaevlerindeki hobi, etkinlik ve atölye haklarından tüm mahpusların adil bir şekilde yararlanabilmesi için uygulamada ne gibi düzenlemeler yapılması planlanmaktadır?
6. Baro ve sivil toplum kuruluşlarının cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ile ilgili düzenledikleri raporlar bakanlığınız tarafından takip edilmekte ve gereği yapılmakta mıdır?